

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ JEDNAL S MINISTRYNÍ ZDRAVOTNICTVÍ

Navzdory velmi hektické atmosféře vyvolané koaliční krizí se dne 24. února 2005 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR sešli na dlouho připravovaném jednání ministryně zdravotnictví **Doc. MUDr. Mílada Emmerová, CSc.** a ředitel Úřadu Českého červeného kříže **JUDr. Jiří Procházka.**

Otázek k prodiskutování byla celá řada a na všechny se ani nedostalo. Styčných bodů a společných programů má resort zdravotnictví a největší humanitární organizace působící na území ČR skutečně mnoho. Na některých z nich se Ministerstvo zdravotnictví ČR podílí poskytováním každoročních státních dotací pro ČČK (bezpríspevkové dárcovství krve, výuka první pomoci dětí, mládeže a dospělých, tuzemské a zahraniční rekondiční pobyty pro zdravotně postižené děti, pátrací služba, Help trans, HIV/AIDS a život nás všech, mezinárodní spolupráce, příprava Humanitárních jednotek ČČK na katastrofy). Nově od roku 2005 je Ministerstvem zdravotnictví ČR také podporován i pro ČČK program „Zdravé stárnutí“ zahrnující rekondiční pobyty se zdravotním programem pro seniory a přednáškové akce pro seniory.

Hovořilo se však také o naplňování příslušného paragrafu Zákona č. 126/1992 Sb. o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži, který vládě ČR ukládá poskytovat ČČK pravidelný příspěvek na činnost, ale také o zavádění automatické externí defibrilace do výuky a poskytování laické první pomoci. V živé diskusi přišla řeč také na spolupráci transfúzních stanic a Oblastních spolků ČČK při nábory

BDK, propagaci dárcovství krve a oceňování bezpríspevkových dárců krve.

Nový prostor pro vzájemnou spolupráci Ministerstva zdravotnictví ČR a Českého červeného kříže se také rýsuje při oceňování zachránců života správným a včasným poskytnutím první pomoci při výběru a projednávání návrhů na udělování „Ceny života“, kterou bude MZ ČR poprvé udělovat při příležitosti Světového dne zdraví 7. dubna 2005.

Oba představitelé se shodli na tom, že vzhledem k řadě styčných bodů a problémů bude velmi prospěšné, když se nejméně jednou ročně osobně setkají.

Mgr. Josef Švejnoha

JANA ŠTĚPÁNKOVÁ A ČERVENÝ KŘÍŽ

Herečku **Janu Štěpánkovou** mnozí z nás stále ještě přisuzují scéně Divadla na Vinohradech, kde v minulosti ztvárnila nepřebernou řadu hlavních i vedlejších rolí. Přesto, že se momentálně divadlu nevěnuje, s její tváří se setkáváme alespoň na našich obrazovkách. Česká televize nedávno uvedla hned několik úspěšných seriálů, ve kterých předvedla svůj bohatý herecký rejstřík. K nezapomenutelným rolím zcela nepochybně patří její **Pavla z legendární Takové normální rodinky i doktorka Králová z Nemocnice na kraji města.** Jak se zdá, na Janu Štěpánkovou nezapomínají televizní tvůrci ani dnes, neboť ji obsadili do dalších dvou divácky úspěšných seriálů - **Raně U zelené sedmy a Náměstíčko.**

Paní Štěpánková má stále plné ruce práce; i přesto si na nás nedávno udělala čas, aby spontánně zareagovala na naši otázku:

Redakce Novin ČK: „Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?“

Jana Štěpánková: „Nedá mi to, abych nevykřikla - Pomóóó! Chci tím jednoznačně říct, že **Červený kříž rovná se pomoc**,“ vysvětluje se smíchem svoje zvolání a hned dodává: „Samozřejmě bych mohla vyjmenovat řadu aktivit, které jsou Červenému kříži právem přisuzovány a které jsou také o něm všeobecně známy, ale pro mě je důležité právě to rovnítko! Neumím to lépe

vyjádřit... **Vždycky jsem obdivovala lidi, kteří neváhali darovat krev pro záchranu druhých.** Snad proto, že jsem ji sama dát nikdy nemohla, si toho velice vážím a před mnohonásobnými bezpríspevkovými dárci hluboce smekám. V našem divadle jsme pro ně nespočetněkrát a skutečně rádi hráli... **Na Červeném kříži se mi líbí i velká akceschopnost.** U nás se projevila například při záplavách a nedávno při katastrofě tsunami, kde se k ní přidala i obrovská lidská solidarita.“

Redakce Novin ČK: „S Červeným křížem však máte společného přeci jenom více. V polovině února jste se zúčastnila v jeho sídle slavnostního zasedání pořádaného k odkazu MUDr. Ivana Hála. Prozradíte důvod?“

Jana Štěpánková: „Vztah k Červenému kříži jsem zřejmě tak trochu podědila, a to doslova. Ivan Hálek byl totiž můj dědeček (Smích). Na Úřadu ČČK na Malé Straně jsem nebyla poprvé. Letos tady Společnost MUDr. Ivana Hála ve spolupráci se Slovensko-českým klubem a hostitelskou institucí pořádaly setkání k dědečkovu odkazu po šedesáti letech po jeho úmrtí. Jak je celkem známo, dědeček byl blízký spolupracovník někdejší předsedkyně našeho Červeného kříže - Alice Masarykové, která stála za jeho pozdější volbou coby prvního předsedy ČSČK na Slovensku...“ (pokračování na str. 12)

O HUMANITÁRNÍ POMOCI A O VOLBÁCH V ČČK

Dvě akce v jedné společnosti, takže postupně.

Dnes uplynulo již více měsíců od přírodní katastrofy v jihovýchodní Asii. Jistě závažné téma, které po velkém vzepjetí solidarity však již zmizelo z hlavního zpravodajství, objevily se první sporné či záporné případy použití darů a nastalo určité zklamání z toho, že se zatím nedostavil zásadní výsledek. Tím by měla být konkrétně realizovaná pomoc postiženým. To je hlavní cíl všech, kteří chtějí opravdu pomoci, je to tedy i hlavní cíl ČČK.

Jako vedlejší produkt v současné době je již u humanitárních pomoci také realizován profit, ať již v podobě materiální, tedy zisku, nebo v podobě reklamního výtěžku, to znamená velikosti účasti na mediální kampani. Zde všichni účastníci vstupují do nemilosrdného světa konkurenčního boje. Jsem si vědom nezbytnosti i naší přiměřené účasti v této oblasti, ale s tím, že budu ctít principy Hnutí Červeného kříže včetně toho 8. - a to principu slušnosti - z důvodu zachování důvěryhodnosti ČČK.

V první krizové fázi humanitární pomoci, kdy jsou ohroženy lidské životy a zdraví, jde o čas. Není kdy se věnovat plánování a uvažování nad dlouhodobými dopady, stačí se držet toho základního pravidla, že **pomoc nemá být realizací vlastních představ, ale efektivní odpovědí na konkrétní potřeby postižených**. V této fázi jsme se připojili možná skromně, hlavní roli zde hráli záchranáři, vojáci místní i vyslaní a nadnárodní humanitární organizace již předtím pracující v postižených oblastech. **Hlavní a největší je Červený kříž a Červený půlměsíc, jehož jsme nedílnou součástí. Začal pracovat ihned podle potřeb a na základě daných pravidel.**

Podíl ČČK (realizovaný Úřadem ČČK) v krizové fázi odpovídal míře informací, potřebám a přepravní kapacitě. **Materiální pomoc realizovaná ČČK, spolu s vládní pomocí, byla první, která opustila území České republiky.** Dne 30. 12. 2004 letem ČSA do Colomba a speciálem AČR do Medanu na Sumatru odletělo celkem 7 tun pomoci. Další pomoc byla letecky odeslána 6. 1., 1. 2. a 8. 3. 2005 (v tomto případě v souvislosti

s cestou ministra zahraničí ČR do postižených oblastí. Celkem to představuje asi 18 tun přímé pomoci. Pomoc byla vyžádána a přijata. V posledním případě ji přebíral ministerský předseda na Srí Lance. Vždy jsme včas informovali sdělovací prostředky. Výsledek jste viděli nebo lépe řečeno, neviděli.

Chápu a sdílel jsem rozhořčení některých funkcionářů a pracovníků ČČK s tím, že jsme nebyli účastní mediální kampaně v souvislosti s katastrofou v jihovýchodní Asii. Možná bychom naši mediální účast zvýšili okamžitým vyhlášením sbírky, bez ohledu na znalost potřeb a možnosti realizace. Promiňte, to se ale neslučuje s odpovědným přístupem ani s našimi možnostmi.

Tvrdím, že postup při organizaci humanitární pomoci ČČK byl odpovídající potřebám, postavení a možnostem ČČK, lépe řečeno Úřadu ČČK, jakožto hlavního realizátora, který to odpracoval. **O dobré práci svědčí i poděkování zástupcům Úřadu ČČK místopředsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a dalšími poslanci a velvyslanci postižených zemí na setkání dne 10. 3. 2005 v Poslanecké sněmovně.**

Problémem k řešení je, jak proniknout s pozitivními informacemi o výsledcích ČČK do masmédií. Každá vaše konkrétní pomoc bude vítána.

A ještě krátce k druhému tématu. K volbám vrcholných orgánů ČČK.

Předpokládám, že opět dojde k částečné obměně delegátů ve Shromáždění delegátů ČČK. Je to dobře. Dobře, pokud ti nově zvolení jsou zde proto, že za sebou mají hodné práce a dobrých výsledků při práci v Českém červeném kříži. Pravděpodobně se objeví i takoví, kteří o Červeném kříži mnoho nevědí; bude dobře, když se nejprve něco naučí.

Věřím, že budou zvoleni především ti, kteří skutečnými výsledky, vlastní prací opravdu viditelně přispívají k rozvoji ČČK v duchu principů Hnutí ČČK a potřeb ČČK. Prosím, nedejte na hesla a emoce, potřebujeme schopné a slušné lidi především na práci ve prospěch ČČK. Ti, kteří toto naplňují, jsou známi. Volte je.

JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK

ZAHRANIČNÍ AKTIVITY ČČK

JEDNÁNÍ S MEZINÁRODNÍM VÝBOREM ČK

Dne 27. 1. 2005 se v Praze setkal vedoucí Regionální delegace Mezinárodního výboru ČK pro střední Evropu **Patrick Zahnd** s prvním viceprezidentem ČČK **RNDr. Markem Juklem, Ph. D.** a ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou**. Zhodnotili plnění dosavadní dohody o spolupráci v oblasti šíření mezinárodního humanitárního práva a hovořili o náplni nové dohody na období 2005-2007.

SPOLUPRÁCE S NĚMECKÝM ČČK POKRAČUJE

Ve dnech 13. - 14. 1. 2005 navštívili ČČK vedoucí oddělení z ústředí Německého ČČK z Berlína **Bernhard Kühn** a **prof. dr. Manfred Mohr**. Při jednáních s ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** a vedoucím úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josefem Švejnhou** zhodnotili úspěšně dosavadní spolupráci a potvrdili, že společné projekty ČČK a Německého ČČK „Příprava na katastrofy“ a „První pomoc“ budou pokračovat i v dalších letech.

HUMANITÁRNÍ POMOC ČČK DO JIHOVÝCHODNÍ ASIE

• Dne 1. 2. 2005 vypravil ČČK další zásilku humanitární pomoci do hlavního města Colomba na **Srí Lanku** na pomoc obětem postiženým v závěru roku 2004 ničivými vlnami tsunami. Tentokrát šlo o materiální humanitární pomoc připravenou ve spolupráci s českými lékárnami

v podobě zásilky 1.560 kg léků pro konkrétní nemocnici ve městě Jaffně v celkové hodnotě **2.000.000,- Kč**.

- Dne 8. 3. 2005 byla vypravena další zásilka humanitární pomoci ČČK na Srí Lanku obsahující Antisept sety pro osobní potřebu dezinfekce (200 kg), dezinfekční tablety Aquasteril (300 kg), tablety na dezinfekci vody s bakteriální, virucidní, tuberkulocidní a fungicidní účinností (60 kg) v celkové hodnotě **600.000,- Kč**.
 - Současně dne 8. 3. 2005 vypravil ČČK další zásilku materiální humanitární pomoci do **Indonésie**, která obsahovala 960 litrů čistícího a dezinfekčního prostředku (1.000 kg) a 200 souprav hygienických potřeb pro kojenec (100 kg) v celkové hodnotě **60.000,- Kč**.
- Obě humanitární pomoci ČČK přepravilo letadlo s ministrem zahraničí ČR **Cyrilem Svobodou** při jeho oficiální návštěvě Srí Lanky a Indonésie.

ZASEDÁNÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

Konalo se tentokrát v hlavním městě Slovenské republiky Bratislavě ve dnech 2. - 4. 2. 2005 za tradiční účasti představitelů národních společností Červeného kříže z ČR, Slovenska, Polska a Maďarska. Delegaci Českého červeného kříže na tomto jednání tvořili prezident ČČK **MUDr. Zdenko Vlk, CSc.** a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**. Na programu jednání byly především aktuální otázky vzájemné spolupráce v nových podmínkách po vstupu všech 4 zemí do Evropské unie v loňském roce.

ÚČAST ČČK NA PORADĚ V BRUSELU

Ve dnech 11. - 12. 3. 2005 se v Bruselu uskutečnilo zasedání národních koordinátorů evropské akce „**Bezpečnost dětí na silnicích**“ ze zapojených 25 evropských národních společností Červeného kříže. Z pověření MF ČK a ČP řídí v letošním roce tuto kampaň Britský ČČK. Český červený kříž na tomto jednání zastupoval člen Otevřené databáze expertů ČČK **Ing. Pavel Štajer**.

„Doufám, že jste si vzal k srdci moji radu - žádné ženy, víno a zpěv,“ říká lékař pacientovi. - „Částečně, pane doktore. Od té doby jsem si nezapíval...“.

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 12. 2. 2005

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání schválila průběžnou zprávu o humanitární pomoci ČČK obětem přírodní katastrofy v jihovýchodní Asii, dále přípravu volebního Shromáždění delegátů ČČK, ředitele a hlavní rozhodčí na republikové a krajské soutěže ČČK v první pomoci na rok 2005 a také návrh na vyslání družstva ČČK na Evropskou soutěž v první pomoci (FACE 2005) do slovenského Svidníku.

V rámci informačních zpráv vzala Výkonná rada ČČK na vědomí zprávu o činnosti Úřadu ČČK od minulého zasedání, přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky, informaci o přípravě rozpočtu ČČK na rok 2005, zprávy ze zahraničních služebních cest a také informaci o vydaných souhlasech s vyhlášením veřejné finanční sbírky OS ČČK. Dále VR ČČK vzala na vědomí informace o dokončení výstavby Domu ČČK pro seniory „Hvězda“ v Praze 6, o realizaci projektů na pomoc postiženým povodněmi v ČR v roce 2002 a informaci o rekonstrukci pavilonu urologie nemocnice v Bělehradě.

VÝKONNÁ RADA ČČK 19. 3. 2005

Výkonná rada ČČK projednala 22 předložených písemných materiálů, z nichž většina byla následně předkládána na zasedání Komor ČČK v dubnu 2005 a na zasedání Shromáždění delegátů ČČK v květnu 2005.

Projednala a schválila mj. výsledky činnosti a zprávu o výsledku hospodaření ČČK za rok 2004, hodnocení činnosti ČČK v období 2001-2004, plán činnosti a rozpočet ČČK na rok 2005, zprávy o činnosti kolektivních členů ČČK a zprávy vedoucích pracovních skupin VR ČČK.

Dále se zabývala přípravou oslav Světového dne Červeného kříže 2005, přípravou zasedání Komor a Shromáždění delegátů ČČK. Schválila závěrečnou zprávu o pomoci ČČK postiženým povodněmi v Čechách v roce 2002, další průběžnou zprávu o humanitární pomoci ČČK obětem katastrofy v jihovýchodní Asii, návrhy na udělení nejvyššího vyznamenání ČČK - Medaile Alice Masarykové, návrh na udělení státního vyznamenání Medaile Za zásluhy prezidentovi ČČK MUDr. Zdenko Vlkovi, CSc. a nové členy Registru rozhodčích ČČK.

V rámci informativních zpráv vzala VR ČČK na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a ředitele Úřadu ČČK a přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky, zprávy ze zahraničních cest a informace ze zasedání Rady Mládeže republiky.

TISKOVÁ BESEDA ČČK K AED

Dne 2. 2. 2005 se na Úřadu ČČK v Praze uskutečnila tisková beseda k představení společného projektu ČČK a IPVZ Praha na zavádění automatické externí defibrilace (AED) do výuky a poskytování první pomoci. Podrobné informace novinářům podali: **JUDr. Jiří Procházka**, ředitel Úřadu ČČK, **Tamás Kesckeméti**, generální ředitel americké firmy Medica Science

pro východní Evropu, **MUDr. Pavel Březovský**, ředitel odboru zdravotní péče Ministerstva zdravotnictví ČR, **Ing. Jindřich Petřík**, ředitel firmy Cheiron Plzeň, a.s. a **MUDr. Jan Pokorný, DrSc.**, vedoucí katedry urgentní medicíny a medicíny katastrof Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví.

V průběhu tiskové besedy předali zástupci firem Medica Science a Cheiron Plzeň a.s. Českému červenému kříži velkorysý dar 80 trenažérů pro výcvik automatické externí defibrilace v hodnotě téměř jeden a čtvrt milionu korun. Trenažéry budou vybaveny všechny OS ČČK v ČR.

Zubařka říká pacientovi sedícímu na křesle:
„Ale my se přece známe. Vy jste ten řidič,
který na mě dnes ráno křičel. Kam to čumíš,
ty stará čarodějnice...“

ŠEK PRO ČČK NA POMOC JIHOVÝCHODNÍ ASI

Dne 6. 1. 2005 se v Obecním domě v Praze uskutečnil Tříkrálový koncert, v jehož průběhu předala ředitelka pořadající agentury ABF **Ing. Miloslava Veselá** symbolický šek na částku **64.000,- Kč** do rukou ředitele Úřadu ČČK **JUDr. Jiřího Procházky**. Poskytnutá finanční částka bude prostřednictvím Fondu humanity ČČK použita na pomoc obětem tsunami v jihovýchodní Asii.

ZASEDÁNÍ RADY MLÁDEŽE REPUBLIKY

Ve dnech 11. - 13. 3. 2005 se ve Vysokém Mýtě na svém pravidelném výročním zasedání sešel nejvyšší orgán Mládeže ČČK - Rada Mládeže republiky. Projednal výsledky své činnosti za uplynulý rok, plán práce na rok 2005 a také zvolil nové Prezidium Mládeže ČČK a novou Dozorčí radu Mládeže ČČK. Do funkce prezidenta Mládeže ČČK byl na další období znovu zvolen **Igor Sacký**, viceprezidenty pak **Jaromír Ambrus** a **Martina Kupcová**, zbývajícími členy Prezidia Mládeže ČČK **Petra Márová** a **Ivo Kolář**. Dne 12. 3. 2005 uskutečnili besedu s účastníky tohoto zasedání také první viceprezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**.

VYŠEL NOVÝ MAGAZÍN MLADÉHO ZDRAVOTNÍKA

V těchto dnech již je na všech OS ČČK v ČR nový **Magazín mladého zdravotníka 2005**. Na 128 stranách přináší opět spoustu zábavného, ale i poučného čtení (doplněného bohatými ilustracemi) pro mladé zdravotníky, ale i pro učitelky-zdravotnice. Stane se jistě vítaným dárkem pro vítězné hlídky mladých zdravotníků při jejich soutěžích, pomůže určitě i při hledání náplně pro činnost zájmových zdravotnických kroužků i na studijních střediscích ČČK.

KONCERT PRO ASII V LIBERCI

Dne 19. 1. 2005 se **OS ČČK Liberec** spolupodílel na organizaci benefičního **Koncertu pro Asii** uspořádaného v Kulturním a společenském centru Lidové sady v Liberci. Na koncertu vystoupily liberecké kapely Jarret, Těla, Disneyband, Pohromadě na přehradě a K. U. D. Díky účasti více než 100 návštěvníků a dalším dobrovolným finančním příspěvkům jednotlivých osob a organizací, které tak vyjádřily svou solidaritu s oběťmi ničivé katastrofy v jihovýchodní Asii, přibude z Liberce na Fond humanity ČČK **26.751,- Kč**.

*Martin Mergl,
ředitel Úřadu OS ČČK Liberec*

ŠTĚDRÝ DEN V PŘEDSTIHU V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Již 10 let pořádá **OS ČČK České Budějovice** oblíbený „Štědrý den v předstihu“ pro cca 75 starých, osamělých či zdravotně postižených lidí (včetně vozíčkářů) z českobudějovického regionu.

Dárci krve naporcují sponzorsky získané kapry na řízky, studenti SOS cestovního ruchu řízky osmaží a připraví další bohaté vánoční pohostění, péči pořádajícího OS ČČK je většina pozvaných dopravena na slavnost i večer domů. Všichni na příjemném setkání dostanou nadílku, zazpívají si s hudbou koledy, později si ti zdatnější, včetně vozíčkářů, i zatančí...

Pro mnohé z nich je to vlastně jediná slavnostní štědrovečerní večeře s posezením v kolektivu. Velmi spontánní jsou odezvy zejména od vozíčkářů. Někteří tvrdí, že svůj rok rozdělují na půl roku, kdy na večer vzpomínají a na půl roku, kdy se na ten příští těší.

*Hana Vacovská,
ředitelka Úřadu ČČK České Budějovice*

45 LET MS ČČK BOŽKOVICE

Jsme Místní skupina ČČK v malé vesničce Božkovice na okrese Benešov u Prahy. V současné době máme **39** členů všech věkových skupin (od 14 do 98 let), z tohoto počtu je 5 členů bezpříspěvkovými dárci krve.

V loňském roce jsme uspořádali dvě přednášky a jeden výlet; v létě pravidelně posedíme se sousedy u ohně, navštěvujeme starší sousedy doma i v nemocnici, ošetřujeme své bližní... Společně s MS ČČK Bystřice pořádáme 1x ročně sběr šatstva na humanitární účely.

Koncem roku 2004 jsme uspořádali akci u příležitosti 45. výročí MS ČČK a též Sboru dobrovolných hasičů Božkovice a současně 625 let

VÍTE, KOMU POMOHLÝ PENÍZE Z FONDU HUMANITY ČČK MĚLNÍK?

V uplynulém roce 2004 jsme z Fondu humanity přispěli takto:

• Týmu dobrovolných záchranářů a humanitárních pracovníků, kteří jeli pomáhat likvidovat následky zemětřesení v Íránu jsme k 50.000,- Kč věnovaným v roce 2003 přidali ještě částku	4.740,- Kč
• Dětem z Iráku, které zde byly operovány v rámci projektu MEDEVAC jsme na dárky, výlety a upomínkové předměty k předloňským 5.500,- Kč věnovali vloni ještě	8.502,- Kč
• Finanční dar, který jsme věnovali na přání dárců občanovi z Mělníka postiženému povodní 2002 byl ve výši	20.000,- Kč
• Na uspořádání 9. benefičního večera pro dárců krve jsme použili	19.482,- Kč
• Slovenskému ČK jsme v prosinci 2004 poskytli na sbírku pro lidi postižené katastrofou v Tatrách částku	33.250,- Kč
Celkem to za rok 2004 bylo	85.974,- Kč

V letošním roce 2005 jsme z Fondu humanity již podpořili částkou **156.516,- Kč** libereckou společnost Hand for Help, kde působí i členové ČČK, a jejich projekt mobilní dětské nemocnice ve městě Galle na Srí Lance. Nemocnice supluje tamní zdravotnické zařízení zničené ničivou vlnou tsunami v Asii a působí tam i mělnický lékař **MUDr. Jan Němeček**.

Našemu dárci krve, který věnoval 53x krev, nyní ho postihl infarkt a dostal se díky nemoci do tíživé finanční situace, jsme věnovali **3.000,- Kč** na přestavbu koupelny, která byla nutná z důvodu vzniklé imobility.

Je zřejmé, že bez finančních darů našich spoluobčanů bychom nemohli žádnou pomoc poskytovat. Velmi si vážíme toho, že nám lidé důvěřují, peníze nám na Fond humanity věnují a většinou nechají na našem zvažení, komu peníze poskytneme. Samozřejmě, že pokud si někdo přeje svůj dar směřovat cíleně, snažíme se jeho přání respektovat a pokud je to možné, peníze poskytneme na akci, kterou si dárci vybere sám.

Pro upřesnění ještě uvádíme, že o částce do 10.000,- Kč může podle statutu Fondu humanity ČČK Mělník rozhodnout předseda OVR ČČK Mělník, o částce nad 10.000,- Kč musí rozhodnout celá výkonná rada. V praxi to ale vypadá tak, že se stejně většinou vždy radíme s celou výkonnou radou.

*Alena Herinková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Mělník*

naší obce od prvního zápisu v knihách. Této akce se zúčastnili nejen současní obyvatelé, přátelé, rodáci, kteří dnes bydlí jinde, ale hlavně náš bývalý dlouholetý předseda MS ČČK pan **Josef Holub**, jeden z jejich zakládajících členů. Dne 10. dubna 2005 oslavil své **99. narozeniny**. Chceme mu tímto poděkovat za skoro 45-leté vedení MS ČČK ve funkci předsedy a hlavně, že setrval i v období, kdy se MS ČČK téměř rozpadla. Přejeme mu jen hezké a příjemné chvíle strávené v kruhu rodiny.

Za MS ČČK Božkovice - Ludmila Bederková

BENEFIČNÍ ADVENTNÍ KONCERT V CHRUDIMI

Dne 20. prosince 2004 se uskutečnil v chrudimském divadle Karla Pippicha benefiční adventní koncert pro hnutí Smíření, které buduje první hospic v Pardubickém kraji. Spolupřadatelé se staly Sdružení rodičů a přátel při MŠ Svatopluka Čecha v Chrudimi, Sbor dobrovolných hasičů Chrudim a **OS ČČK Chrudim**.

Nápad uspořádat společnými silami tuto zajímavou akci se zrodil již na podzim při společné návštěvě Štěchovic. A od nápadu k realizaci není díky přátelství a úspěšné spolupráci mezi hasiči, souborem Klíček a Klíčenky a OS ČČK nikdy daleko.

Děti v Mateřské škole namalovaly pozvánky, hasiči a ČČK zajistili nezbytná povolení a společně jsme zvali účinkující, mezi které patřily tradičně soubory Klíček a Klíčenky, soubor Kuřátka, taneční soubor z ÚSP Slatiňany, Mla-

dí Hasiči, ale také soubor z jihočeského ÚSP Mačkov, který vážil cestu na koncert až od Blatné. Hlavním hostem večera byla herečka **Jarmila Vlčková**, kterou znají televizní diváci ze seriálu Rodinná pouta jako paní Pokornou.

Naše velké poděkování patří **Chrudimské besedě**, která poskytla pronájem divadla zcela zdarma včetně personálu. Protože navíc všichni účinkující vystupovali bez nároku na honorář i cestovné, mohl být veškerý výtěžek z koncertu ve výši **15.260,- Kč** věnován hnutí Smíření na podporu výstavby hospice.

Nejvíce nás však potěšil fakt, že i zcela odlišné organizace najdou u nás pro dobrou věc společnou řeč. A již se těšíme na další podobné akce.

*Anna Altrichterová,
ředitelka Úřadu OS ČČK Chrudim*

V nemocnici se ptá lékař pacienta: „Chcete ležet v první nebo ve druhé třídě?“ - „Jaký je v tom rozdíl?“ - „V první třídě je nové zařízení a staré ošetřovatelky. Ve druhé je to opačně.“

NÁŠ HOST

THOMAS KLEMP

Naše obvyklé čtyři otázky jsme tentokrát položili řediteli Hessenského červeného kříže **Thomasu Klemptovi** při jeho nedávné návštěvě v Praze.

Otázka: Můžete se nám trochu představit? Co ve Vašem životě předcházelo Vaší dnešní významné funkci?

Odpověď: Je mi 53 let a vystudoval jsem právnickou fakultu. Hned po ukončení studia jsem začal pracovat na ústředí Německého červeného kříže jako právní poradce. Na toto místo mě vzali právě proto, že jako jediný z přihlášených uchazečů jsem tehdy věděl něco o Ženevských úmluvách. Na ústředí německého ČK nejprve v Bonnu a později v Berlíně jsem pak pracoval v různých funkcích až do roku 2001. Od roku 2002 pak pracuji ve funkci ředitele Hessenského červeného kříže.

Otázka: Co považujete ve své dosavadní práci za největší úspěch?

Odpověď: Domnívám se, že se mi podařilo zlepšit komunikaci, vztahy a pracovní atmosféru v Hessenském ČK. Vztahy z ústředí Hessenského ČK k Oblastním spolkům ČK jsou upřímnější, naši zaměstnanci i funkcionáři se nebojí otevřeně hovořit, chválit i kritizovat, přicházejí s nápady - a to je dobrý pracovní základ. Dále si myslím, že jsme rozvojem vzájemné spolupráce konkrétně s Českým červeným křížem a s Čínským ČK udělali kus dobré práce při naplňování jednoho ze 7 principů mezinárodního hnutí ČK - univerzality (světovosti).

Otázka: A s jakými největšími problémy se ve své současné funkci potýkáte?

Odpověď: Myslím si, že jednou z nejobtížnějších věcí vůbec je správné stanovení několika málo okruhů činnosti pro Červený kříž, kde je nezastupitelný a potřebný. Toto zaměření stanovujeme sice dnes, ale je nesmírně důležité i pro budoucnost ČK. Trvale musíme hledat vhodné dobrovolníky, kteří jsou ochotni nám pomáhat a samozřejmě také stále potřebné finanční prostředky, kterých není nikdy na práci pro druhé dost.

Otázka: A jak hodnotíte dosavadní spolupráci Hessenského ČK a Českého červeného kříže?

Odpověď: Hodnotím ji jako velmi úspěšnou a oboustranně prospěšnou. Naši pracovníci a dobrovolníci se vzájemně vyměnili na soutěžích první pomoci, výukových seminářích ke stresu či automatické externí defibrilaci, mezinárodních kempch Mládeže ČK, spolupracují i vodní záchranné služby, pomáháme Vaší Dětské odborné léčebně v Bukovanech, aj. Důležité jsou i navázané osobní vztahy, delegát Německého ČK v ČR Roland Albert pochází z Hessenska. Velmi si vážím toho, že naše vzájemná spolupráce není založena na velkých slovech, ale na zcela konkrétní práci, ze které obě strany čerpají poučení.

Otázky kladl Mgr. Josef Švejnoha

DĚTSKÁ ODBORNÁ LÉČEBNA ČČK BUKOVANY

Dětské odborné léčebny jsou zdravotnická zařízení, která slouží k doléčování dětí propuštěných po těžkých onemocněních z nemocnice a pro léčebné pobyty chronicky nemocných zaměřené na dlouhodobé zlepšení jejich zdravotního stavu a tím možnosti dalšího smysluplného produktivního života. Každý pochopí rozdíl mezi tím, když odchází mladý člověk do invalidního důchodu v důsledku zdravotního postižení, anebo je schopen normálního pracovního a společenského života. Ke snížení počtu prvňáků a zvýšení počtu druhých přispívají podstatným dílem dětské odborné léčebny.

Dětská odborná léčebna ČČK Charlotty Garrigue Masarykové v Bukovanech je zaměřena na léčbu dětí s chronickým onemocněním dýchacích cest - zejména bronchiálním astmatem, opakovanými záněty průdušek, plic i horních cest dýchacích, děti s atopickým ekzémem, sennou rýmou a jinými alergickými chorobami i dalšími potížemi jako jsou chronický kašel, rýma, záněty vedlejších nosních dutin, apod. K tomu slouží jednak samotné umístění léčebny v klimaticky příhodných podmínkách - v oblasti Podbrdská - cca 500 m nad

mořem; zároveň je v blízkosti zařízení přehrada Orlick - vyhlášená rekreační oblast. Je nutno zdůraznit, že právě **kvalita ovzduší je nejdůležitějším prvkem léčby** pacientů s chronickým postižením horních cest dýchacích. Patří k ní samozřejmě i další procedury - jako je fyzikální terapie, léčebná rehabilitace, muzikoterapie, herní terapie a další postupy.

Léčebna přijímá děti ve věku **od 3 do 15 let**, přičemž u dětí od 3 do 6 let je možný doprovod některého z rodičů jako při pobytu v nemocnici. Doprovod u těchto dětí hradí příslušná zdravotní pojišťovna a schvaluje výhradně vedení léčebny. Délka pobytu je **4 - 8 týdnů**. Protože se jedná o léčebnu a nikoli o ozdravovnu, je zabezpečen **24-hodinový lékařský dozor**, včetně možnosti léčby akutních onemocnění přímo v léčebně. Kromě lékařů pracují v zařízení odborné dětské zdravotní sestry, rehabilitační sestry, herní terapeuti, je k dispozici škola, školka, logoped. Součástí pobytu jsou pravidelné lékařské vizity, spirometrická vyšetření a kontinuální monitoring zdravotního stavu včetně dýchacích funkcí u dětí s opakovaným pobytem v léčebně. Navíc jsou vyhodnocovány nepříznivé psychogenní vlivy, které mohou zdravotní stav dětí zhoršovat.

Jak již bylo napsáno - jsou hlavní klientelou léčebny děti s chronickými nemocemi dýchacích cest, zejména s astmatem. Ze statistických ukazatelů, které vydává každoročně Ústav pro zdravotnickou informatiku a statistiku, vyplývá: Ač celkový počet dětí v České republice ve věku od 0 do 15 let každoročně klesá, **počet těch, které trpí chronickými poruchami dýchacích cest se za posledních 10 let více než zdvojnásobil a počet dětí s průduškovým astmatem se dokonce ztrojnásobil.**

Přítom využití dětských léčeben není v některých částech roku ani na 50 %. Mnoho lidí neví, že součástí léčby takto postižených dětí jsou nejen spreje, tabletky, sirupy či injekce předepisované lékaři, ale i **klimatická léčba - pobyt v léčebně**

- který často umožňuje přechodné snížení podávaných dávek léků a tím i úlevu organismu od nebezpečí možných nežádoucích vedlejších účinků, které mají všechny léky. Navíc - podle našich výzkumů - u pacientů, kteří absolvovali opakovaný pobyt v léčebně, **dochází až u 90 % dětí k ústupu anebo výraznému snížení potíží** minimálně po dobu 6 měsíců, po opakovaných pobytech i déle.

Z uvedeného vyplývá, že efekt pobytu v léčebně je významný z hlediska zdravotního i ekonomického - šetří náklady na léčbu doma. Odstraňuje nepříznivé vedlejší účinky léčby, neboť co je škodlivé na pobytu „na zdravém vzduchu“? Navíc opakované pobyty spolu s pravidelnou zdravotní péčí doma snižují riziko postižení dětí do dalšího života a opět snižují množství prostředků, které by společnost musela v budoucnu vydávat na jejich léčení. V současnosti je módní heslo, že nechceme žít na úkor našich dětí - zde je možnost držet se ho v praxi.

Jestliže počet chronicky nemocných dětí stoupá a využívání všech možných způsobů léčby, mezi něž patří i klimatická léčba, stagnuje, nutí nás to k zamyšlení, proč tomu tak je. Jednou z příčin je i **nedostatečná informovanost veřejnosti o existenci a činnosti léčeben. A proto se obracíme a apelujeme na všechny členy Českého červeného kříže od nejmenších až po největší organizace, aby o činnosti dětských léčeben informovali** nejen na schůzích, ale i doma, v sousedství, ve frontě před pokladnou v supermarketu i v hospodě. **Jde o zdraví našich dětí.**

Případné další informace jsou k dispozici na adrese léčebny: Dětská odborná léčebna Ch. G. Masarykové, Bukovany 1, 262 72 Břežnice, tel. - 318695261-2, fax - 318695263, e-mail: dol.bukovany@volny.cz.

*MUDr. Jiří Láznicka,
primář Dětské odborné léčebny ČČK Bukovany*

„Mám vám přinést bažanta,“ ptá se zdravotní sestra nového pacienta. - „Sestřičko, vy jste anděl. A k tomu mi doneste, prosím, smažené hranolky“.

THAJSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Založení Thajského ČK je spojeno s datem **26. 4. 1893**. Váže se k němu následující příběh. V tomto roce způsobily krvavé spory mezi Francií a Siamem (název Thajska do roku 1939) smrt a zranění mnoha vojáků. Nebyl nikdo, kdo by jim pomáhal. Tehdy **Thanpuying Plien**, žena jednoho z vojáků, navrhla se skupinou dobrovolnic královně Sawang Wadhaně založení organizace, která by raněným vojákům pomáhala. Královna i král to velmi uvítali a podpořili její založení částkou 443.716 bahtů. Královna se stala hlavní představitelkou

nové organizace, která byla časem přejmenována na Thajský červený kříž. MV ČK jej uznal v roce 1920.

Thajský ČK se zabývá především aktivitami v **sociální oblasti**. Provozuje řadu sociálních domů, nemocnic, podpůrných center i poradenskou službu po telefonu. Má zřízeny rovněž školy pro zdravotní sestry.

Velmi zajímavou aktivitou Thajského ČK je **centrum dárcovství orgánů**. Zájemci se registrují a uvedou, jaký orgán chtějí darovat. Thajský ČK poté zajistí vše potřebné k tomu, aby se

transplantace orgánů (ale např. i očí) mohla uskutečnit. Informuje rovněž veřejnost o možnostech a podmínkách darování orgánů.

V současné době se ale většina činnosti Thajského ČK zaměřuje na pomoc obětem tsunami, která zasáhla nejvíce oblast tří jižních provincií Thajska v závěru roku 2004. Ve spolupráci s MF ČK a ČP, MV ČK a dalšími národními společnostmi ČK a ČP se již pro všechny obyvatele postižených oblastí podařilo zajistit přístup k pitné vodě, základní lékařské ošetření, ošacení a pravidelný přísun potravin.

ODZNAK KAPKA KRVE

Určitě jej nemusíme představovat - uděluje jej Český červený kříž novým bezpříspěvkovým dárcům krve po prvním uskutečněném odběru již 40 let. Odhaduje se, že je zřejmě nejrozšířenějším a nejznámějším bižuterním produktem v České republice.

Autorem jeho návrhu je akademický sochař **Vlastislav Housa**, absolvent klenotnické školy v Turnově a Akademie výtvarných umění v Praze, žák sochaře a medailéra Otakara Španiela. Na chvíli vzniku návrhu odznaku Kapka krve vzpomíná: „... Jak jsem tak brouzdal po bižuterce v Jablonci nad Nisou, vzpomněl jsem si, že jsem navrhoval i takové mugličky. Tak říkám, chlapi, nemáte tady takové skleněné polotovary, kulaté výlisky nebo kapky? Měli tam velké kapky, do brože. Ale malá kapička, že prý vůbec není problém. Tak jsem jí nakreslil tužkou, vystínoval, jen jsem pořád nevěděl, co s Červeným křížem... Tak jsem ke kapce přidal červený křížek. A nazval to Kapka krve. Vytvořil jsem návrh odznaku v několika variantách“.

VÝROČÍ ČÍSLA – ČEŠTÍ LÉKAŘI

EMERICH MAIXNER (5. 11. 1847 - 27. 4. 1920)

Pozdější velmi uznávaný profesor vnitřního lékařství se narodil se v Nové Huti a v některých slovnících bývá uváděn také jako Emerich Maixner z Roblínova. Vystudoval lékařskou fakultu Karlovy univerzity v Praze.

Na české lékařské klinice v Praze působil jako asistent v letech 1876-1879. V roce 1880 byl habilitován za docenta pro speciální patologii a terapii vnitřních nemocí. Mimořádnou profesuru v tomto oboru získal o čtyři roky později, řádnou profesuru pak v roce 1888.

Stal se přednostou II. lékařské kliniky, kde založil klinickou laboratoř a tím položil základy české biochemie a hematologie. Klinikou vybavil také rentgenem, což byl v té době průkopnický počín. Byl uznávaný diagnostik a vědec. Vydal rovněž první soubornou učebnici vnitřního lékařství u nás.

Zemřel v roce 1920 v Praze a letos si připomínáme, že uplynulo 85 let od jeho úmrtí.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

TLAKOVÝ HRNEC

Počátky rychlého vaření a dušení jsou spojeny s výzkumy francouzského učenice **Denise Papina** (1647 - 1712), od něhož pochází také české lidové označení tlakového hrnce - „papiňák“. Za rok jeho objevu se považuje rok **1679**, kdy Papin svůj vynález předvedl v Londýně členům Královské vědecké společnosti. Nadšen byl zejména architekt Christopher Wren, stavitel londýnské katedrály svatého Pavla, který dokonce sestavil a vydal sbírku receptů pro vaření masa a ryb.

První Papinův hrnec byla nádoba s velmi těsně přiléhající poklicí, což pomáhalo uvnitř vytvořit vyšší tlak. Voda se pak vařila při daleko vyšší teplotě než v normálním hrnci. Na poklici byl namontovaný bezpečnostní ventil, který měl zabránit výbuchu nádoby. Papinův vynález však našel nejdříve uplatnění v průmyslu jako tzv. autokláv.

Na počátku 19. st. vypsál Napoleon pro Francouze cenu o vynález, jak snadněji vařit maso. Cenu v hodnotě 12.000 franků získal pařížský cukrář Nicolas Appert, který představil jen obdobu Papinova objevu. Jeho hrnec však byl těžký, nebezpečný a drahý. O padesát let později byly na hrnce přidělávány tlakoměry.

Až v roce 1927 francouzský inženýr Gautier vybavil tlakový hrnec pojistným ventilem. V roce 1944 se začínají tlakové hrnce vyrábět z lisovaného hliníku s otočným ventilem a dalším bezpečnostním ventilem. Hliník byl postupně nahrazen nerezovou ocelí.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

JAK PŘIJÍMAT NÁVŠTĚVY

Každý z nás někdy přijímá doma návštěvy, ať již příbuzných, přátel nebo známých. I to má svá pravidla. Připomeňme si je:

- většina návštěv přichází v odpoledních nebo večerních hodinách, mimo hlavní jídlo. Připravíme proto pro ně malé pohoštění (káva, čaj, studené nealkoholické a alkoholické nápoje, chutovky, chlebičky, zákusky, slané pečivo, oříšky, ovoce, apod.)
- čaj a kávu podáváme v konvici, nalévá zpravidla hostitelka. Doprostřed stolu umístíme cukřenku s kleštičkami (u kostkového cukru) nebo lžičkou (u práškového cukru)
- studené nápoje nalévá většinou hostitel. Rozlévá buď z originální láhve nebo z karafy či džbánu
- pokrmy servírujeme doprostřed stolu na tácku, na míse, v košíčku (ovoce, pečivo)
- po levé straně dezertního talířku založíme papírový ubrousek, protože při tomto způsobu pohoštění se většina pokrmů jí rukama
- vyzveme hosty, aby si z nabízených pokrmů sami nabírali. Jakmile si host nabídne, začnou jíst i hostitelé
- poskytneme-li návštěvě také ubytování, snažíme se jí podle svých možností nabídnout samostatný pokoj; vždy ale samostatné lůžko (i kdyby hostitelé měli provizorně přespat např. na matraci
- návštěvě, která u nás přespala, samozřejmě přichystáme snídaní.

Lékař říká pacientovi: „Je to úplně běžná operace. A když se náhodou nepovede, vy už se to stejně nedozvíte...“.

NAŠE DESATERO

CHARTA PRÁV HOSPITALIZOVANÝCH DĚTÍ

1. Děti mají být přijímány do nemocnice pouze tehdy, jestliže péče, kterou potřebují, jim nemůže být stejně dobře poskytnuta doma nebo při denní hospitalizaci.
2. Děti v nemocnici mají vždy právo mít u sebe své rodiče nebo jejich zástupce.
3. Ubytování by mělo být nabídnuto všem rodičům a ti by měli být podporováni v tom, aby zůstali. Pro rodiče by to nemělo být finanční zátěží a neměli by trpět ztrátou výdělků. Aby se mohli podílet na péči o své dítě, měli by rodiče trvale informováni o chodu oddělení a měla by být podporována jejich aktivní účast.
4. Děti a rodiče mají právo být informováni způsobem odpovídajícím jejich věku a úrovni chápání. Měla by být učiněna opatření ke zmírnění fyzického a emočního stresu.
5. Děti a rodiče mají právo na informovanou účast na všech rozhodnutích týkajících se péče o ně. Každé dítě má být chráněno před zbytečnou léčbou a výzkumem.
6. Děti mají být ošetřovány spolu s dětmi, se kterými mají stejné vývojové potřeby a nemají být přijímány na oddělení dospělých. Pro návštěvníky dětských oddělení by neměla platit žádná omezení pokud se týká věku.
7. Děti mají mít veškeré podmínky ke hrám, odpočinku a vyučování vhodnému pro jejich věk a stav a mají být v účelném, nábytkem vybaveném a stimulujícím prostředí, které má být vybaveno v souladu s jejich potřebami.
8. O děti má pečovat personál, jehož vzdělání a zkušenosti mu umožňují reagovat na fyzické, emoční a vývojové potřeby dětí a jejich rodin.
9. Kontinuita péče by měla být zajišťována týmem pečujícím o děti.
10. S dětmi má být zacházeno s taktem a pochopením a jejich soukromí má být vždy respektováno.

(Tato Charta byla schválena na I. evropské konferenci o hospitalizovaných dětech v květnu 1998).

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

OTAKAR DORAZIL (19. 3. 1889 - 5. 9. 1979)

Známý český historik se narodil ve Strážnici v rodině advokáta. Dětství a mládí prožil střídavě v Hodoníně a Kroměříži, kde také absolvoval reálku. Vystudoval na přání otce stavební inženýrství na pražské technice, ale stále jej to táhlo k historii.

V době svých pražských studií navázal přátelské vztahy s dr. Alicí Masarykovou a posléze s celou její rodinou včetně T. G. Masaryka, hodně se stýkal s dr. Edvardem Benešem a jeho chotí Hanou. Po skončení první světové války a vzniku ČSR přešel na popud dr. Alice Masarykové do služeb ČSČK a stal se přednostou jeho tiskového a propagačního oddělení. V této funkci napsal řadu cenných prací z historie ČK a ČSČK (**Mezinárodní červený kříž v historii světové, Henri Dunant, Československý červený kříž 1919-1929**).

V roce 1925 dokončil studia historie na pražské filosofické fakultě a později se stal profesorem dějepisu a zeměpisu na středních školách, později přednášel i na filosofické fakultě UK v Praze. Zejména v období první republiky vydal řadu historických publikací. Za německé okupace byl jako „hradní“ člověk na seznamu nežádoucích autorů a totéž se opakovalo i po roce 1948. Přesto se až do konce svého dlouhého života věnoval studiu, literární práci a širokým kulturním zájmům. Zemřel ve věku 90 let ve Vsetíně.

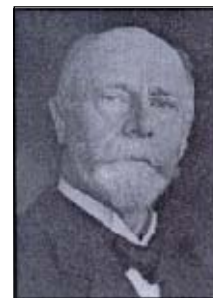
VÝROČÍ ČÍSLA - SVĚTOVÍ LÉKAŘI

WILLEM EINTHOVEN (21. 5. 1860 - 28. 9. 1927)

Známý holandský lékař a fyziolog se narodil v rodině lékaře v Semorangu v holandské kolonii na indonéské Jávě. Medicínu vystudoval na univerzitě v Utrechtu, ale lékařem se nestal. Ve svých 25 letech se stal profesorem fyziologie a histologie na univerzitě v Leydenu, kde působil až do své smrti.

Jeho základní práce se týkaly oblasti elektrofyzologie a to zejména elektrických reakcí srdce. Dokázal využít svých matematických, fyzikálních a fyziologických znalostí k zaregistrování složité křivky, kterou dokázal také analyzovat. Zkoumal záznamy zaregistrované kapilárním elektroměrem a přesnil a rozluštil elektrické reakce srdce. V roce 1903 k registraci **elektrokardiogramu (EKG)** zkonstruoval citlivý strunový galvanometr a položil tím základy elektrokardiografie.

V roce 1926 mu byla udělena Nobelova cena za fyziologii a medicínu právě za objev mechanismu elektrokardiogramu. Zemřel v roce 1927 v Leydenu. Letos si připomínáme, že uplynulo 145 let od jeho narození.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

ZPRACOVÁNÍ ZELENINY

- očištěnou zeleninu před krájením propíráme pod tekoucí studenou vodou
- některé druhy zeleniny nekrájíme, ale trháme na kousky (hlávkový salát, polníček, aj.)
- používáme jen skleněné, porcelánové nebo dřevěné mísy
- zeleninu vždy připravujeme těsně před podáváním a vychlazenou
- nikdy zeleninu předem nezaléváme dresinky a už vůbec ne kyselou vodou (voda, ocet, cukr, sůl), která na zeleninu působí jako mrtvá voda
- nejlépe ochucený salát je s olivovým olejem, vinným či jablečným octem, solí a bílým pepřem
- ingredience do dresinku mícháme až těsně před podáváním
- zeleninové saláty můžeme podávat i jako předkrm.

PTALI JSTE SE...

Otázka: Jedné mé známé se často v ústech tvoří tzv. **afty**. Můžete mi sdělit, co je způsobuje a jak se mají léčit?

Kateřina B., Nové Hradky

Odpověď: Afty jsou bolestivé, pálivé vřídky v dutině ústní. Přesná příčina tohoto nepříjem-

ného onemocnění nebyla dosud zjištěna a proto ani jejich léčba není zatím zcela jasná. Odborníci se domnívají, že původ aftů může být dědičný - v hemolytickém streptokoku. Afty mohou být známkou vyčerpání, oslabené imunity, ale také projevem nedostatku vitamínů B a C. Toto onemocnění postihuje především mladistvé a ženy.

Prvními příznaky jsou palčivé pocity na místě vzniku budoucího vřídka, bolest v ústech zesilující při mluvení a při jídle, příp. teploty či oteklé žlázy. Pak už se začnou na vnitřní straně tváří, na jazyku nebo na patře tvořit krémově žluté

puchýřky s červeným lemem, které se většinou zahojí během 7 až 10 dnů.

Lékaři obvykle doporučují tzv. Imudon, dezinfekčně působící látky (např. Jodisol, Betadine), Septolete, Neo-angin nebo protizánětlivé léky. V lékárnách seženete echinaceu ve formě tinktury nebo tabletek. Zvyšte příjem minerálů a vitamínů skupiny B a C. Bolavé skvrny v ústech nestírejte, pijte spíše chladné nápoje, nepijte alkohol, nejezte jídla příliš horká. Naše babičky radily proti aftům jíst zelí nebo špatně oloupané pomeranče i se zbytky bílé podkorové slupky či potírání propolisem.

Lékař se dvoří hezké sestřičce. - „Ale pane doktore, mé srdce už patří jinému...“ - „To nevadí, Maruško, já se klidně spokojím s tím ostatním“.

POMOCNÝ KOMITÉT PRO STRÁDAJÍCÍ ČECHOSLOVÁKY V ZAHRANIČÍ

Tento komitét začal svoji práci v říjnu 1923 při sociálním oddělu ČČK. Jeho předsedou byl senátor **Karel Folber** a ve výboru byli zástupci ministerstev a emigračních organizací. Úkolem komitétu bylo poskytovat podporu, ubytování, ošacení a léčení osobám, které se navracely domů a dále organizovat pod patronací ČČK prázdninové akce pro děti čsl. příslušníků v zahraničí. Pomocný komitét uspořádal velkou sbírkovou akci, která vynesla **853.838,- Kč**. Výpravy dětí byly organizovány zejména ve spolupráci s Německým ČK již od roku 1924.

Při sociální péči o navrátilce ze zahraničí za-

jišťoval ČČK v rámci komitétu pro první dobu noclehy a stravování, pomáhal jim při dopravě

do domovské obce a při hledání zaměstnání. Zvláštní pozornost byla věnována osiřelým dětem a učňům a také nemocným, duševně chorým a přestárlým osobám. V nejnnutnějších případech podporoval ČČK některé naše příslušníky i v cizině, ve spolupráci s našimi zastupitelskými úřady.

Pomocný komitét pracoval při Československém červeném kříži až do roku 1927, kdy byla jeho činnost ukončena a ČČK převzal jeho úkoly plně do své náplně a odpovědnosti. Ministerstva zahraničí, sociální péče, školství a zemědělství poskytovala ČČK na tuto práci pravidelné roční subvence na základě předložených rozpočtů.

MEZINÁRODNÍ HNUTÍ ČK A ČP POMÁHÁ OBĚTEM TSUNAMI

Při katastrofě v jihovýchodní Asii způsobené zemětřesením a následnou ničivou vlnou tsunami v závěru loňského roku zahynulo v několika zemích více než **276.000 osob** a dalších **486.000** lidí potřebovalo bezprostřední a následnou humanitární pomoc.

Mezinárodní hnutí ČK a ČP (Mezinárodní výbor ČK, Mezinárodní federace ČK a ČP a národní společnosti ČK a ČP) ihned začalo organizovat pomoc obětem této katastrofy. Do postižené oblasti vypravilo celkem **102** letadel s humanitární pomocí a nasadilo zde **22.456** dobrovolníků ČK. Pomoc byla zaměřena na oblast zajištění základních potravin, pitné vody a hygieny, nouzového přístřeší, lékařské péče, psychosociální podpory, ale také na sjednocování rodin, které byly v důsledku katastrofy rozděleny, apod. Dodávány byly rovněž stany, příkryvky, vybavy pro děti, školní potřeby, sporáky, generátory, aj. Objem pomoci je odhadován na **183 milionů švýcarských franků**.

DĚKOVNÝ DOPIS MINISTRA VNITRA OS ČČK MĚLNÍK

S potěšením otiskujeme děkovný dopis ministra vnitra ČR **Mgr. Františka Bublana**, který obdržela 17. 2. 2005 ředitelka Úřadu OS ČČK Mělník Alena Herinková:

„Vážená paní ředitelko, dne 20. prosince 2004 se vojenským speciálem vrátili do vlasti poslední iráčtí pacienti, kteří byli v České republice léčeni v rámci programu MEDEVAC (Program humanitárních evakuací zdravotně postižených obyvatel Iráku).

Dovoluťe nyní, abych Vám poděkoval za pomoc při uskutečňování tohoto programu, v jehož rámci bylo v České republice léčeno 26 dětí, které se podrobily operacím srdcí nebo byly léčeny s těžkými popáleninami.

Velmi oceňuji Vaši velkorysou pomoc a čas, který jste věnovali nemocným dětem a jejich doprovodu. Vaším přičiněním se podařilo přispět k vyléčení těchto dětí a rovněž k tomu, že si s sebou do Iráku odvezly příjemné vzpomínky na Českou republiku. Zvláště je třeba ocenit snahu pana MUDr. Miloše BOHOŇKA, který navzdory neuspokojivé bezpečnostní situaci provedl výběr pacientů přímo v Iráku.

Uvedený projekt rovněž zvýšil povědomí Iráčanů o České republice a zviditelnil snahu České republiky podílet se na obnově země, která překonává složité období transformace z totalitního v demokratický stát.

Děkuji za vynikající spolupráci.
S pozdravem

*Mgr. František Bublan
ministr vnitra ČR“.*

(Poznámka redakce - V roce 2003 byla do Iráku prostřednictvím ČČK poskytnuta vládní materiální humanitární pomoc v celkové hodnotě **32.177.369,- Kč** zahrnující všeobecný zdravotnický materiál, zařízení pro jednotku intenzivní péče, operačního sálu, chirurgické nástroje a soupravy pro úpravu pitné vody. ČČK do Iráku dále ještě zaslal výtěžek veřejné finanční sbírky na pomoc Iráku ve výši **46.913,- Kč** na konto MV ČK pro Irák a dále ještě zaslal do Iráku dodávku hraček).

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

PRVNÍ DŮM NA PŮL CESTY ČČK V JIČÍNĚ

S radostí jsme přijali pozvání na 15. 3. 2005 do Jičína. Oficiálně se zde totiž otevíral vůbec první Dům na půl cesty ČČK v ČR provozovaný **OS ČČK Jičín**.

Pro ty z Vás, kteří by náhodou nevěděli, uvádíme, že Dům na půl cesty je sociální zařízení, které usnadňuje zařazení do normálního života dětem z dětských domovů po dovršení 18 let. Umožňuje jim dočasné bydlení, pomáhá jim při získávání zaměstnání, zvyšování kvalifikace, jednání na úřadech, vyřizování potřebných dokladů a potvrzení, získávání sociálních dávek, apod.

Jičínský Dům na půl cesty v objektu poskytnutém Městským úřadem v Jičíně nabízí 6 bytových jednotek s vlastním sociálním zařízením a prostě vybaveným nábytkem včetně kuchyňské linky. Jeho obyvatelům bude pomáhat sociální pracovníce (zpočátku na půl úvazku, později na celý úvazek), ale i pracovníci Úřadu OS ČČK sídlící v téže domě. Výběr do tohoto zařízení bude provádět MěÚ Jičín, kterému budou rovněž přispívat na nájemné (nájemní smlouvy budou na 3 měsíce, s možností případného prodloužení). Menší částkou budou nájemníci přispívat také OS ČČK za poskytované služby. Provoz zařízení bude podporován jednak státní dotací z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, jednak dotací z Městského úřadu Jičín. Žádost o grant byla podána také na Krajský úřad.

Oficiální zahájení provedl svým krátkým projevem starosta Jičína **Ing. Martin Puš**, na kterého navázali svými vystoupeními místopředseda OS ČČK Jičín **Mgr. Michal Císař** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK v Praze **Mgr. Josef Švejnoha**. Mezi hosty byl také vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Jičín **Ing. Rostislav Vodák**. Velké poděkování za finanční podporu patří právě Městskému úřadu Jičín, ale také místnímu Rotary klubu, jehož zástupkyně předala OS ČČK Jičín výtěžek benefičního plesu ve výši 21.000,- Kč.

Smekáme před odvahou OS ČČK Jičín vedeném jeho předsedou **MUDr. Františkem Ulmanem** a ředitelkou jeho Úřadu **Evou Jahelkovou**, která si nebála na tuto v ČČK zcela novou aktivitu vzít v loňském roce od Úřadu ČČK v Praze překlenovací úvěr. Budete-li chtít také u Vás zřídit Dům na půl cesty, na OS ČČK Jičín vám rádi pomohou svými zkušenostmi.

Mgr. Josef Švejnoha

Děda se v nemocnici ptá chlapce, kterého vezou na operační sál: „Kolik ti je let, chlapče?“ - „Bude mi 19.“ - „No, jestli tě bude operovat primář Novák, tak asi nebude...“.

NÁŠ SERIÁL – ŽENEVSKÉ ÚMLUVY A DODATKOVÉ PROTOKOLY - 2. ČÁST

Se závazkem zachování Úmluv souvisí závazek další - v rámci zajištění jejich zachování stanoví **sankce za jejich porušení**, zejména trestně stíhat jejich **vážná porušení (válečné zločiny)** - v případě těchto porušení je dokonce **povinností států vypátrat podezřelé osoby nebo ty, které k porušení daly příkaz, a postavit je před soud**, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost, a nebo je vydat ke stíhání tomu, kdo má na potrestání zájem (Úmluvy před r. 1949 toto ustanovení neobsahovaly). Tato tzv. univerzální jurisdikce je mimořádně významná pro prosazování respektu MHP (a je z pohledu jiných odvětví mezinárodního práva výjimečnou). Porušením Úmluv vzniká **trestní odpovědnost přímo z mezinárodního práva** - bez ohledu na to, zda jejich národní právní řád takové jednání považuje za protiprávní (naš právní řád tato porušení sankcionuje - viz např. trestní zákon č. 140/1961 Sb. - s možností až výjimečného trestu). Vážná porušení Úmluv zahrnují následující činy vůči chráněným osobám: úmyslné zabití, mučení, nelidské zacházení, úmyslné zranění nebo působení fyzického či psychického utrpení, ohrožení zdraví, protiprávní věznění či odepření spravedlivého soudního procesu, nucené deportace, nucení ke službě v nepřátelském vojsku, ničení či přisvojování si civilního majetku většího rozsahu a braní rukojmí.

Neznalost práva je největší překážkou jeho dodržování - Úmluvy obsahují **povinnost států zajistit v co největším rozsahu šíření zna-**

lostí Úmluv mezi vojenskými i civilními osobami, zahrnout je do studia na vojenských a možno-li i civilních školách.

Z obecných zásad aplikace Úmluv dále uvedme, že při ní **nelze činit žádných nepříznivých rozdílů** mezi chráněnými osobami založených např. na státní příslušnosti, národnosti, rase, náboženském vyznání, společenském statusu, politické orientaci, pohlaví či jakémkoli podobném znaku - ochrana a pomoc dané osobě (např. způsob zacházení, ošetření, humanitární zásilky aj.) je vždy **dána pouze její objektivní potřebou a naléhavostí**, ničím jiným - jde vlastně o uplatnění *principu nestrannosti* Hnutí ČK a ČP.

Smluvní strany jsou dále zavázány **nebránit humanitární činnosti Mezinárodního výboru Červeného kříže (MV ČK)**, popř. dalším **nestranným** humanitárním organizacím, a poskytnout mu součinnost a podporu. MV ČK má však další významné poslání - **dohlížet nad dodržováním** norem MHP a **jeho delegáti mohou navštěvovat** válečné zajatce, internované či vězněné civilisty a osoby na okupovaných územích a hovořit s nimi beze svědků (počet ani délku návštěv nelze omezit). Naopak uvedené osoby mají právo se na MV ČK či Národní společnost ČK a ČP obracet.

Není to však jen MV ČK, kdo hájí zájmy těch, kteří se ocitli v moci cizí strany. Úmluvy umožňují každé straně mezinárodního konfliktu pověřit (se souhlasem nepřítele) stát v konfliktu nezúčastněný, aby jeho zástupci prováděli do-

hled a zajišťovali těmto osobám pomoc. Takový stát se nazývá **ochranná mocnost**. Institut ochranných mocností však po druhé světové válce není de facto používán a osud ochrany obětí válek tak leží na bedrech MV ČK.

Pokud jde o rozsah aplikace Úmluv, je třeba rozlišit **dva rozdílné režimy**:

- První situací je stav **mezinárodního ozbrojeného konfliktu** - Úmluvy se počnou aplikovat okamžikem **použití zbraní mezi dvěma státy** nebo v případě úplné i částečné **okupace** (obsazení) - tedy bez ohledu na to, zda je válečný stav vyhlášen či zda se státy navzájem uznávají nebo nesetkalo-li se obsazení s odporem. Aplikují se **po celou dobu aktivního nepřátelství** či až do návratu válečných zajatců či ukončení okupace.
- Druhou situací jsou **konflikty, které nemají ozbrojený charakter**. Ochrana jejich obětí hájí jediný článek č. 3 společný všem čtyřem Úmluvám a nazývaný *miniúmlouvou*. Věnovat se mu budeme - společně s II. Dodatkovým protokolem - až v některém z dalších dílů.

Závěrem tohoto dílu vymezíme **místo Ženevských úmluv v právním řádu ČR**. Československem byly podepsány 12. 8. 1949. V platnost pro naši republiku vstoupily 19. 6. 1951 a byly vyhlášeny zákonem č. 65/1954 Sb. Česká republika je jimi vázána na základě úspěchu a dle čl. 10 Ústavy ČR **jsou součástí právního řádu ČR s předností před zákonem**.

RNDr. Marek Jukl, Ph. D., první viceprezident ČČK

RADA PRO VÁS ...

POJMY Z KUCHAŘEK

Blanšírování: Velmi krátké vaření (asi 2-3 minuty) ve větším množství vroucí vody. Potravinu vyjmeme a hned prudce zchladíme, abychom zastavili proces vaření. Zachová si tak barvu. Vhodné pro zeleninu a ovoce.

Pasírování: Doměkka uvařené potraviny protlačujeme přes jemné sítko, tím je zbavíme slupek a semínek. Vhodné pro ovoce, zeleninu a vařené brambory.

Dranžírování: Rybu nebo pečení dlouhým dranzírovacím nožem porcujeme na tenké plátky.

Bardírování: Obalení jemných kousků masa plátky slaniny. Maso se tím při pečení chrání před vysoušením a nevyteče z něj šťáva.

Drezírování: Celou drůbež, rybu nebo maso před pečením svážeme, aby nevyschlo a udrželo si svůj tvar.

Pošírování: Vaření ve větším množství tekutiny mezi 65 až 80 stupni Celsia, vhodné pro vejce, rybu a ovoce.

Gratinování: Krátké zapékání zeleniny nebo těstovin, které posypeme sýrem.

VÍTE, ŽE ... (SLINIVKA)

- Žláza ležící ve výši druhého bederního obratle za žaludkem, spolu se žlučovými cestami napojená na dvanáctník, do kterého ústí spolu se žlučovodem
- malý orgán končící u sleziny - v hlavičce široký 3,5-4 cm a asi 12-14 cm dlouhý
- produkuje do trávicího traktu enzymy nutné k natrávení potravy - bílkovin, tuků a cukrů
- pankreatická šťáva neutralizuje kyselou kašovitou tráveninu přicházející ze žaludku v tenkém střevě až do zásadité povahy
- denně se vyloučí asi 2 litry pankreatické šťávy
- tvoří se v ní také hormony - nejznámější je inzulin, vznikající v uskupení Langerhansových ostrůvků. Nedostatek inzulinu vede k cukrovce.

PRVNÍ POMOC

METODA UMĚLÉHO DÝCHÁNÍ DLE SILVESTRA-BROSCHÉ

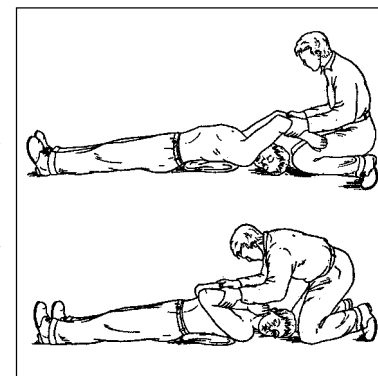
Kdy se používá?

Jsou situace, kdy neúčinnější způsob umělého dýchání (dýchání z plic do plic) nelze použít. Nejčastějšími příčinami, které vedou k jejímu použití, jsou např. těžká poranění obličeje, nakažlivá onemocnění, otravy prudkými jedy nebo bojovými chemickými látkami, přítomnost žíraviny v obličeji poraněného. Tyto důvody zabraňují přímému kontaktu záchránce a postiženého.

Jedná se o východisko z nouze. Metoda nedosahuje účinnosti umělého dýchání z plic do plic.

Jak se provádí?

- postiženého položíme na záda, vypodložíme pod lopatkami a zakloníme hlavu
- poklekne rozkročmo za hlavu postiženého, jeho horní končetiny uchopíme za předloktí a zdvihne je do vzpažení. Účelem tohoto manévru je rozšířit mechanicky hrudník a dosáhnout alespoň částečného nádechu. Tato fáze „umělého mechanického nádechu“ má trvat asi 2 sekundy
- horní končetiny postiženého ohneme v loktech, přiložíme je ze stran na hrudník a silně přitiskneme, čímž dosáhneme výdechu. Tento „silný mechanický výdech“ trvá rovněž asi 2 sekundy.

(Učebnice Zdravotnický instruktor ČČK)

K záchraně života Američanky se jako dárcce krve přihlásil mladý Skot. Za první dar krve mu dala 50 dolarů, za druhý už jen 15 a potřetí už v sobě měla takové množství skotské krve, že mu jen poděkovala.

JAK JSME ZAČÍNALI S ALICÍ

Nejtěžší je začít a pak už vše s častým postrkováním jde zdánlivě samo. Již před rokem 1989 jsem přemýšlela o tom, jak zlepšit naši červenokřížskou činnost a inovovat starší aktivity Červeného kříže, které druhou světovou válkou nebo po ní zcela vymizely. A tak s nástupem nového zřízení v roce 1990 jsem začala pracovat na novém projektu.

Protože jsem zdravotní sestra, zaujala mne nejvíce **domácí ošetrovatelská péče** (angl. **Home Care** - dále HC). Ta má v západním světě dlouholetou tradici. Využívá se v případech, kdy se nemocný člověk může léčit ve svém domácím prostředí a zdravotní sestra jej navštěvuje a ošetřuje podle indikace lékaře. Kontroluje jeho krevní tlak, aplikuje léky (event. inzulin), převazuje kožní defekty, aj. Zvažovala jsem i ekonomický dopad takových služeb, který by byl nesporným přínosem pro naši bolavou zdravotnickou ekonomiku.

Stejný nápad mělo i dalších pět kolegyně z různých míst republiky. Tak jsme se daly dohromady a pod křídly Ministerstva zdravotnictví a jeho tehdejší hlavní sestry **Blanky Misconiové** jsme kuly plány pro ustavení Home Care v ČR. Každá z nás směřovala HC ke své dosavadní praxi. Dr. Svatošová k práci Charity a už tenkrát se snažila o výstavbu Hospice. Další z nás prosazovala HC řízenou nemocnicemi, jiná jako soukromou praxi a já HC jako součást činnosti ČK. Vycházela jsem z toho, že péče o trpící byla vždy doménou této organizace. Inspirovala mne také návštěva zástupců Bavorského ČK, při které nás němečtí kolegové seznamovali s aktivitami jejich organizace a mezi ně patřila i HC.

Měla jsem možnost absolvovat ještě s dvěma lékaři a jednou sestrou týdenní stáž v holandském Leidenu. Stáž mi vymohl na MZ ČR místopředseda našeho OV ČSČK **MUDr. Plaček** a zprostředkoval možnost, že se nám celý týden věnovala česká lékařka žijící v Holandsku **MUDr. Kopecká**. Tím byla odstraněna možná jazyková bariéra a já si sáhla na hotové dílo domácí péče o člověka. Po návratu jsem měla vizi, jak by to mohlo vypadat také u nás. Nebudu vypisovat všechny problémy, které se během příprav vyskytly. Nemohu ani vyjmenovat všechny, kteří mi pomáhali a hlavně věřili, že dílo dotáhneme do úspěšného konce. Byli to hlavně moji spolupracovníci v sekretariátu OV ČSČK v Kutné Hoře v čele s předsedou **MUDr. Šamánkem**, někteří pracovníci ÚV ČSČK a zdravotníci v Kutné Hoře.

Zřizovatelem naší HC byl OÚ v Kutné Hoře. Zdravotní rada OÚ vystavila **první zakládací listinu nestátního zdravotnického zařízení Do-**

mácí ošetrovatelské péče ČSČK v ČR. Současně byla sepsána první smlouva Domácí ošetrovatelské péče se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou v naší republice. Smlouvu nám koncipoval právník, z lásky k ČK zdarma, a tak se stal naším prvním sponzorem.

Nezanedbatelnou podporou byl sponzoring společnosti Philips Morris, města Kutné Hory, Ministerstva zdravotnictví a ředitele kutnohorské nemocnice, která pomohla s vybavením. První pracovníci byla zkušená zdravotní sestra, která začala pečovat o první klienty. Pro mne nastaly často bezesné noci, kdy jsem trnula, zda utáhneme provoz finančně. I když jsem byla domluvena s obvodními lékaři, že budou mít pro nás pacienty, jejich přísun často vázнул. Chodila jsem po ordinacích lékařů, přesvědčovala o efektivnosti našeho zařízení, seznamovala veřejnost prostřednictvím médií. Ale všechno má svůj čas.

Domácí péči jsme pojmenovali po první předsedkyni ČSČK Dr. Alici Masarykové. Výtvarné logo nám vytvořil bývalý primář chirurgie **MUDr. Klouček**. O křest **ALICE** jsme požádali vnučka presidenta T. G. Masaryka **dr. Annu Masarykovou**, která s radostí přijala pozvání do našeho města. Na závěr našeho setkání mi řekla: „... **To by měla Elis radost, že jste vzkřísili červenokřížskou záslužnou péči o lidi...**“.

ALICE zahájila provoz v Kutné Hoře **1. října 1992**. Dnes pokrývá svými službami 10 sester území celého bývalého okresu. V minulém roce poskytla více než **17.000** ošetření při cca **10.000** návštěvách. V současné době má v péči **348** klientů.

Podělit se o naše krušné začátky a pomoci našimi zkušenostmi jsem se rozhodla po rozběhu **ALICE** se všemi oblastními organizacemi ČK. Přijeli zástupci téměř ze všech okresů ČR i kolegové ze Slovenska. Připravili jsme pro všechny potřebné písemné materiály pro vytvoření HC, aby měli snadnější podmínky pro začátek. Bohužel všude se nepovedlo Domácí péči ČČK vybudovat, většinou pro neuzavření smluv se zdravotními pojišťovnami (v současné době působí v rámci ČR celkem **16** agentur Domácí ošetrovatelské péče ČČK **ALICE** - pozn. redakce).

Jsem již pár let v důchodu, snažím se být stále užitečná a k sepsání této zprávy mne inspirovala zpráva o vybudování nového střediska **ALICE** v Českých Budějovicích. Další **ALICE** je na světě. Ani nevíte jakou z toho mám radost a přejí jí mnoho úspěchů a mnoho spokojených klientů.

*Olga Jurková,
členka OVR ČČK Kutná Hora*

BDK VE FRÝDKU-MÍSTKU

V letošním roce obdržel od **OS ČČK Frýdek-Místek** celkem **942** bezpříspěvkových dárců krve (BDK) zlaté, stříbrné a bronzové Medaile Dr. Janského a Zlaté kříže 3. třídy.

Dne 4. února 2005 bylo předáno na slavnostním společenském večírku ve Frýdku-Místku 12 Zlatých křížů 3. třídy, 110 zlatých a 95 stříbrných Medailí Dr. Janského; 480 bronzových medailí bylo předáno přímo na OS ČČK. V Třinci se uskutečnil slavnostní aktív BDK 2. a 3. března 2005 a bylo na něm předáno 305 stříbrných Medailí Dr. Janského, 40 zlatých medailí a 2 Zlaté kříže 3. třídy.

V okrese Frýdek-Místek máme evidováno **13.199** BDK v transfúzní stanici Třinec a dvou odběrových místech (nemocnice Frýdek-Místek a Krevní centrum **MUDr. Bubeníka**). V roce 2004 bylo provedeno **10.978** odběrů, z toho **4.574** odběrů krevní plazmy. Za rok 2004 přibýlo **1.157** nových BDK. Je to číslo relativně vysoké, ale neustále je třeba získávat nové dárcce krve, protože spotřeba krve a krevních derivátů se neustále zvyšuje.

Závěrem chce OS ČČK Frýdek-Místek poděkovat všem sponzorům, kteří jsou s touto ušlechtilou činností - bezpříspěvkovým dárcovstvím krve - spojeni.

Ivan Mitana, člen Pracovní skupiny VR ČČK pro BDK, předseda OVR ČČK Frýdek-Místek

11. REPREZENTAČNÍ PLES ČČK VE ZLÍNĚ

Až do poloviny února 2005 a ještě měsíc před tím se kolektiv pracovníků Úřadu OS ČČK Zlín spolu s 10 dobrovolníky věnoval organizaci **11. společenského plesu ČČK Zlín**, který se konal 12. února 2005 ve zlínském Interhotelu Moskva. Pro hosty bylo připraveno **278** cen v tombole, která byla v ceně vstupenky.

Celým večerem provázela hudbou a vytvářela velmi dobrou atmosféru hudební skupina K-Band, která před 25 lety vznikla z Mladých zdravotníků MS ČČK Kvítkovice. V tradiční půlnoční loterii bylo vylosováno 25 hodnotných cen. Losování cen zahájila senátorka **dr. Alena Gajdůšková**. Za Magistrát města Zlín se plesu zúčastnil náměstek

primátora **MUDr. Vladimír Řihák**. Ještě ve dvě hodiny po půlnoci příštího dne v Kongresovém sále znělo bujaré veselí a parket byl zaplněn účastníky. Mezi stálé hosty plesů ČČK patří i zástupci MS ČČK Zlín. V hojném počtu přijeli autobusem červenokřížáci z Valašských Klobouk a Želechovic. Ostatní MS ČČK se zapojily do zajišťování tomboly.

Letošní ples, jak při jeho zahájení zdůraznila ředitelka Úřadu OS ČČK Zlín **Anna Vařáková**, zahájil řadu akcí, které budou po celý rok směřovat k oslavě 85. výročí vzniku ČČK ve Zlíně v roce 1920, jehož prvním předsedou byl pan **Tomáš Baťa**.

Na závěr je nutno říci, že výteček z tohoto plesu byl poskytnut na humanitární konto ČČK za pomoc jihovýchodní Asii. Také příští ples, který se bude konat 28. ledna 2006, přispěje k humanitární činnosti Českého červeného kříže.

*Anna Vařáková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Zlín*

„Doktore, jak je na tom moje tchyně? Je nějaká naděje?“ - „Musím vás zklamat, pane Vopičko. Je to bohužel jen chřípka.“

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

45. VÝROČÍ PRVNÍHO TÁBORA ČSČK PRO ZDRAVOTNĚ OSLABENÉ DĚTI

Jak ten čas letí... Opravdu už je to letos 45 let od chvíle, kdy se tehdejší Ústřední škola ČSČK v Líšnu u Benešova rozezvučela dětskými hláskami. Konal se zde vůbec první tábor ČSČK pro zdravotně oslabené děti.

Zaznamenejme, že byl určen pro kardiaky, zúčastnilo se jej 64 dětí a financován byl Městským výborem ČSČK v Praze z prodeje sloso-

vatelné známky ČSČK. Vedoucím tohoto prvního tábora byl **Josef Skořepa**. Za pozornost určitě stojí, že na jeho zdravotnickém zabezpečení a kontrole se podíleli mj. věhlasný český pediatr a nadšený propagátor kojení **prof. MUDr. Josef Švejcar** a **MUDr. Miloš Máček**.

Od té doby se pořádání táborů a později rekondičních pobytů ČSČK a později ČČK pro

zdravotně postižené a zdravotně oslabené děti rozšířilo na řadu diagnóz a pobyty se pořádají nejen na území ČR, ale také pro vybrané diagnózy i u moře v zahraničí. Jen za období posledních 4 let (2001 - 2004) uspořádal ČČK celkem 633 turnusů tuzemských a zahraničních rekondičních pobytů pro celkem 20.905 zdravotně postižených dětí.

KONFERENCE SPOLEČNOSTI MUDR. IVANA HÁLKA

Podruhé v průběhu tří měsíců uspořádala trojice pořadatelů (Společnost MUDr. Ivana Hálka, Úřad ČČK, Slovensko-český klub) zajímavou jubilejní odbornou konferenci.

Tentokrát byla věnována **60. výročí úmrtí MUDr. Ivana Hálka** a **10. výročí vzniku Společnosti MUDr. Ivana Hálka**. Záštitu nad jejím uspořádáním převzal velvyslanec Slovenské republiky v ČR **Ladislav Balák** a prorektor Univerzity Karlovy **Prof. MUDr. Pavel Klenner, DrSc.**

Více než tři desítky účastníků konference si v zasedací místnosti Úřadu ČČK v Praze dne 15. února 2005 vyslechly tři referáty: MUDr. Ivan Hálka a jeho odkaz 60 let od jeho úmrtí (**Mgr. Josef Švejnoha**), Masaryk, Hálka a Židé (**Bc. Ondřej Novák**) a Deset let činnosti Společnosti MUDr. Ivana Hálka (**MUDr. Juraj Szántó**). V následující besedě pak jednání konference pozdravili **PhDr. Ivan Tichý**, první tajemník velvyslanectví Slovenské republiky v ČR a **Prof. MUDr. Pavel Klenner, DrSc.**, prorektor Univerzity Karlovy v Praze. Průběh konference zdařile moderovala **Nada Vokušová**, předsedkyně Slovensko-českého klubu.

Mezi účastníky konference byly osobně přítomny obě vnučky MUDr. Ivana Hálka - **Kateřina Nešlehová** a známá česká herečka **Jana Štěpánková** a dále mj. známá osobnost Pražského jara 1968 a tehdejší žhavý kandidát na prezidenta republiky **dr. Čestmír Císař**.

Jubilejní odborná konference důstojným způsobem uctila životní výročí MUDr. Ivana Hálka, blízkého spolupracovníka dr. Alice Masarykové a prvního předsedy ČSČK na Slovensku.

Ptá se v nemocnici jeden pacient kamaráda šourajícího se po autohavárii o berlích: „A to bes těch berlí nemůžeš chodit?“ - „Já nevím, lékař říká, že ano, a můj obhájce, že ne“.

MICHAL SKRIBUCKIJ POMÁHAL NA SRÍ LANCE

Toto holé konstatování přesně vyjadřuje postoj muže, který se pouhé dva dny po ničivé katastrofě v jihovýchodní Asii v závěru loňského roku rozhodl odletět na Srí Lanku pomáhat obětem tsunami. Stejně prostě a jednoduše vám odpoví, když se jej zeptáte, proč? „Přece proto, že to bylo potřeba“, diví se otázce **Michal Skribuckij**, velitel Humanitární jednotky ČČK z OS ČČK Praha 3+6+8, se kterým se známe již z jeho velmi aktivní pomoci postiženým povodněmi v Čechách v roce 2002.

Povídáme si o tom, jaké to bylo na Srí Lance: „Odletěl jsem tam 28. prosince 2004, dva dny po katastrofě. Vezl jsem s sebou 750 kg materiální humanitární pomoci (léky, zdravotnický materiál, dezinfekční prostředky, tablety na úpravu vody, trvanlivé potraviny, elektrický generátor, satelitní telefon) a cestoval jsem normální linkou Českých aerolinií, které mně vyšly ochotně vstříc.“ Připomíná, že se sháněním materiální pomoci mu pomohl OS ČČK Praha 3+6+8 také MUDr. Jiří Procházka, lékař z ÚVN Praha. Skromně zamlčí, že veškeré náklady spojené s cestou na Srí Lanku a pobytem tam si hradil z vlastních prostředků. Není asi mnoho lidí v ČR, kteří by sáhli do vlastní kapsy pro 130.000 korun, na které jej tato pomoc přišla.

Na Srí Lance pobýval 12 dní. „Po přeletu do hlavního města Colomba jsem se chtěl co nejdříve s humanitární pomocí dostat do Unawatuny, kam jsem se v minulosti opakovaně jezdil potápět. Katastrofa tam připravila o život i zdraví řadu mých přátel a známých. Proto jsem chtěl dovezený materiál dopravit právě tam.“ Unawatuna leží

nedaleko Galle, třetího největšího města na ostrově, a je od Colomba vzdálená asi 120 km. Michal si nakonec musel na přepravu pomoci najmout auto a objížďkou přes vnitrozemí se k cíli své cesty dostal. Ihned začal rozdělovat dovezenou pomoc a současně ošetřovat raněné - především řezné rány, pohmožděnin, zlomeniny, aj.

„Místní lidé jsou fantastičtí, velmi skromní a přátelští ke každému, kdo s nimi jedná jako rovný s rovným a nevyvyšuje se na ně. Žijí na pobřeží ve velké bídě a tsunami je během několika minut připravila nejen o jejich blízké, ale také o střechu nad hlavou. „Ti lidé přišli o všechno, bydlí stále provizorně v hrozných podmínkách hlavně v chrámech a kláštorech. Byli velmi vděční za každou pomoc, ale mnohým stačilo, že s nimi někdo vřídne pohovořil a vyslechl je. Objížďěl jsem vesnice na pobřeží a když mi došel materiál dovezený z Prahy, zajel jsem dokoupit nový několik kilometrů od pobřeží, kde zásobování fungovalo naprosto normálně. V prvních dnech bylo třeba pomáhat prakticky nepřetržitě, i v noci. Velmi mnoho práce při pomoci obětem tsunami na Srí Lance odvedli pracovníci a dobrovolníci Korejského ČK, Japonského ČK a také Italského ČK, kteří nedaleko zřídili polní nemocnici, s níž se mi velmi dobře spolupracovalo,“ říká Michal.

Smutným rozloučením s Unawatunou pro Michala Skribuckého bylo, když mu při odjezdu předložili zástupci srílanské humanitární organizace Sewalanka účet za ubytování v jejich pronajatém hotelu ve výši 400 dolarů. Ani to jej neodradilo a 23. března 2005 odletěl na Srí Lanku znovu - opět s materiální humanitární pomocí (zejména s dezinfekčními balíčky Antisept). Hlavním cílem této cesty však bylo, aby se pokusil získat povolení ke stavbě levných dřevěných a cihlových obydlí pro postižené obyvatele. Není to jednoduché, protože vláda Srí Lanky zakázala stavět domy v pásu 100 m od moře. A právě tam většina těch nejchudších bydlela a pochopitelně žádné prostředky na zakoupení jiných pozemků nemá.

Na závěr rozhovoru jsme Michalovi popřáli, aby se cíle jeho další cesty vyplnily. Odcházel jsme s velmi příjemným pocitem, jak prostá je lidskost a solidarita. Že mnohdy stačí méně mluvit a více konat. Je dobře, že takoví lidé žijí mezi námi. Zaslouží si naši úctu a obdiv.

Mgr. Josef Švejnoha
Foto: Hynek Glos - LN

MÍSTA SPOJENÁ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

PODOLSKÁ PORODNICE V PRAZE

Původně to vůbec porodnice, ba dokonce ani nemocnice, nebyla. Známý český chirurg a rentgenolog **prof. Rudolf Jedlička** otevřel se svými kolegy v roce 1914 pod vyšehradskou skálou rozsáhlý komplex budov jako **Pražské sanatorium s. r. o.** Bylo považováno ve své době za nejmodernější středoevropský léčebný ústav. Navrhl jej architekt **B. Kříženecký**.

Sanatorium zahrnovalo rentgenologický ústav, sítě pro elektroterapii, řadu moderních přístrojů např. i pro vibrační masáže. Byly tu operační sály, soukromá porodnice, oddělení pro nemoci vnitřní i nervové, inhalatorium se vzácnou pneumatickou komorou, prováděla se zde léčba světlem, vodoléčba, byly tu uhlíčné i slatinné lázně. Byla zde i herna a konferenční sň - celkem **540** míst-

ností. Každý zájemce si mohl vybrat pokoj a stravu dle svých finančních možností.

Za druhé světové války tu byl lazaret jednotek SS, po ní zde vznikla nemocnice pro tuberkulózní vězně z koncentračních táborů. V roce 1946 bylo sanatorium vyvlastněno a převedeno do správy Ministerstva školství a osvěty. V roce 1948 byl celý komplex rekonstruován a v roce 1951 se z něj stal **Ústav pro péči o matku a dítě**, který zde sídlí dodnes.

A jak je tento historický areál spojen s **Červeným křížem**? Jednak osobou svého zakladatele prof. Rudolfa Jedličky, člena Hlavního stanu ČČK, jednak tím, že za první světové války část sanatoria sloužila právě Červenému kříži.

Pomozte nám pomáhat
Fond humanity ČČK
číslo konta
10030-7334011/0100
Komerční banka Praha 1

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Tentokrát Vám nabízíme skládačku velikosti kreditní karty nazvanou **Zásady první pomoci**, která byla vkládána v počtu 30.000 kusů do č. 1/2005 časopisu **Auto-motor-sport**. Společně ji připravily redakce tohoto časopisu, **Úřad**

ČČK a firma **Renault ČR, a. s.** Přední i zadní stranu skládačky zdobí logo ČČK a také v její tíraži je uvedeno, že „tyto Zásady první pomoci vydala společnost Renault ČR, a. s. za odborné spolupráce s Českým červeným křížem“.

SOUTĚŽ - KDE SE NACHÁZÍ ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE?

V minulém čísle *Novin ČK* jsme zahájili novou soutěž „Kde se nachází znak Červeného kříže?“. Poprvé jste hádali stát, který má znak ČK ve své vlajce i státním znaku. Správná odpověď zněla - stát **Tonga** v Tichomoří. Vylosovali jsme 5 autorů správných odpovědí, kteří od nás obdrželi knihu nakladatelství Brána. Tentokrát jimi byli: Adéla Dočkalová z Prahy 3, Jiří Korel z Jindřichovic, Jindřich Král z Brlohu, Pavel Mahr z Českých Budějovic a Václav Šindler z Olšan. Knihu za správnou odpověď zasiláme také zájmovému zdravotnickému kroužku při ZŠ v Hořicích na Šumavě (Adéla Jiroušková, Olina Nováková, Šárka Váchová, Michal Veverka, Daniel Cina, Kuba Šebest) vedenému paní učitelkou Miladou Veverkovou.

Druhá otázka: Znak kterého slavného fotbalového klubu obsahuje znak Červeného kříže?

V rámci pomocných informací Vám uvádíme, že byl založen 29. 11. 1899. V roce 1922 otevřel svůj první vlastní stadion s kapacitou 20.000 diváků a o sedm let později získal první ligový titul ve své zemi. V roce 1957 otevřel slavnostně nový stadion s kapacitou 115.000 diváků (tehdy největší v Evropě), v roce 1969 podlehl ve finále tehdejšího Poháru vítězů pohárů (PVP) československému mužstvu Slovan Bratislava. V roce 1985 získal již desátý ligový titul, v roce 1992 vyhrál prestižní evropskou Ligu mistrů. V jeho barvách hrála světová esa Ladislav Kubala, Johann Cruyff, Diego Maradona, Luis Figo či Ronaldo.

Na Vaše správné odpovědi čekáme **do 10. 5. 2005** na adrese: Úřad ČČK, redakce *Novin ČK*, Thunovská 18, 118 04 Praha 1. Pět vylosovaných autorů správných odpovědí opět obdrží knihu z nakladatelství Brána.

JANA ŠTĚPÁNKOVÁ A ČERVENÝ KŘÍŽ (dokončení rozhovoru ze str. 1)

Redakce *Novin ČK*: „Vzpomínáte si v této souvislosti na dědečka?“

Jana Štěpánková: „Často. Já jsem dokonce s jeho rodinou v pražských Modřanech několik let bydlela. V té době za dědečkem chodila spousta lidí. Z těch známějších se mi zrovna vybavuje básník Noha, ale i řada jiných, kteří v té době pracovali v ilegalitě. Víte, při podobných vzpomínkách se převážně hovoří o dotyčných jako o vážených, ctěných... a málokdy se bez obalu řekne, jaký měl ten člověk třeba humor. Dědeček ho měl. Neskutečný... Uměl si udělat legraci ze sebe i z lidí okolo. Jako dnes ho vidím při jednom společném obědě - podával se tehdy květák a v dědečkově porci z něj zůstal malý lístek... Dědeček ho uchopil a se slovy - jéé housenka, to je výborný - ho snědl. S pobavením sledoval naše reakce. Zejména tu babičinu. Vidíte, i takové jsou moje vzpomínky... (Smích).“

Redakce *Novin ČK*: „Váš dědeček byl lékař a bílý plášť se mu stal „osudovým“. I Vy jste si však poměrně nadlouho na vlastní kůži vyzkoušela bílou medicínu...“

Jana Štěpánková: „Narážíte na mou doktorku Královou v Nemocnici... První řada seriálu byla pro nás všechny velký zážitek. Dostali jsme scénář a s napětím ho přečetli jedním dechem. Tenkrát se sešlo vynikající obsazení a dělali jsme opravdu s chutí a rádi. Naše nadšení bylo tak velké, že jsme ze začátku chodili sbírat zkušenosti do nemocnic. Dívat se na operační sály. Tvrdá škola, na kterou si člověk potom zvykl a zjistil, že všechno tam funguje jako bezvadný švýcarský hodinový strojek... Celý život jsem měla úctu k doktorům, už jenom díky dědečkově i dalším příbuzným, kteří tuhle náročnou profesi dělali, ale takto blízko k pacientům jsem nikdy nepřišla. Při Nemocnici jsem si na to všechno sáhla a musím říct, že to bylo pro mne úžasné...“

Redakce *Novin ČK*: „Červený kříž je také o první pomoci. Dovedla byste jí v případě potřeby poskytnout?“

Jana Štěpánková: „V základu asi ano. Vytáhnout zapadlý jazyk bych zřejmě zvládla, ale jinak bych měla hrůzu, abych svou neznalost někomu spíše neublížila. Je to složitá disciplína, na kterou se musí umět jít...“

Redakce *Novin ČK*: „Poslední otázka - kde Vás diváci uvidí?“

Jana Štěpánková: „Objevím se třeba v pokračování divácky úspěšného televizního seriálu *Náměstíčko*, které se právě dočítalo a Česká televize ho uvede pod názvem *Náves*. A nebo v nové televizní pohádce, která bude k vidění už koncem letošního roku...“

Text a foto: Otto Lokaj